Шинарди. 28 январь 1969 шо. № 12 (4646). Мах 2 кап.

Массо а мехкашкара пролетареш, цхьанатоьхалаш!

СЕРДАЛО
(«Свет»)

Советски Союзан Коммунистически партин Нохч-ГӀалгӀайн обкоман, Нохч-ГӀалгӀайн АССР Лаккхарчу Советан а Министрийн Советан а орган.
Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

1923 шера дуьйна арадуьйлу

ЛАКХЪЕ КЪАХЬЕГАМА ОВСАРЛЕ

Бlубенна дlадолаелла пятилетка кхочушъяран декъехь Нохч-ГӀалгӀайн республикан промышленностан белхалоша. [illegible] Пятилетка [illegible] шина шарахь планал совгlа 25 миллионан, уьж шера 12 миллионан сома мехала продукци [illegible]. [illegible] 75 процентал [illegible] къахьегама овсарле лакхъяра [illegible].

Къахьегама овсарле лакхъяра [illegible]

29 промышленни предприятие. Царех я Ермоловски [illegible], [illegible] конструкторийн завода, Сунженски консервни завода, Грозненски № 2 болчу гlишлойн материалийн комбинате, [illegible] 1967 шера [illegible] 15 процент [illegible]. [illegible] Грозненски № 2 болчу гlишлойн материалийн комбинатан [illegible] 90 эзар сом ду.

Республикерчу дуккха а предприятийн куьйгалхоша, партийни профсоюзни организацеша [illegible] къахьегама овсарле лакхъяра [illegible].

[illegible]

ПХЕ ШЕРА ПЛАН — ХАНАЛ ХЬАЛХА!

«Строгормашь» [illegible] [illegible]

Суьрта тlе: [illegible]

[illegible]

БlАЬСТАННА НАКЪАДОЛХАШ

Шелковски районан колхозаша пятилетка [illegible] шера-шера [illegible] 32 процент дукхагlа ду. 1968 шера [illegible] 23 центнер. [illegible]

Юртбоахама продукташ дукхагlа [illegible] 1968 шера [illegible] пятилетка [illegible] колхозаш. [illegible]

Лаьттанцара бовла продукташ [illegible] «Коминтерн» (председатель В. Г. Табанцова), «Красный пахарь» (председатель А. В. Валеtов), «Путь к коммунизму» (председатель И. К. Травин) [illegible] колхозаша.

КПСС ЦК октябрьски Пленума [illegible] 1969 шера [illegible] 23 центнерана [illegible].

[illegible] 14060 гектара [illegible] 14500 [illegible].

[illegible] (9,5 эзар гектар) [illegible] 4,7 эзар гектар тlе органически минеральни удобренеш [illegible] 4 эзар гектар [illegible] «Коминтерн» [illegible], Менжински цlерагlча, [illegible] А. К. Деревянко, Г. Т. Вымотова [illegible] «Коминтерн» [illegible] Д. И. Марышева бригадо [illegible] 150 тонна [illegible] 4 эзар тонн совгlа.

[illegible] «Сельхозтехника» [illegible] 20 эзар тоннал [illegible] 5630 центнер [illegible] 8330 центнер [illegible] 750 центнер 1-ча классах ду, 1380 центнер [illegible].

[illegible]

И. КАРЕПИН.

Шелковской юрта боахама производственни управлени парторг агроном.

Джалкахоша хьинаре къахьег

«Джалка» совхоза [illegible] фермин белхалоша [illegible] 2000 килограмм [illegible] Дашаева Тамара, [illegible] 1968 шарахь [illegible].

[illegible] Шахидова Зарет, Зайнашева [illegible] 794 килограмм [illegible] 1488 килограмм [illegible] 15 [illegible] 21 900 [illegible] 12500 [illegible].

[illegible] 600 [illegible].

[illegible] 160—170 [illegible].

[illegible]

[illegible] Ленин вин 100 шо [illegible].

И. МАХАДЖИЕВ.

Шали районе «Джалка» [illegible].

НОВКЪОСТАЛ ДЕ КИЙЧА ВА

Грозненски [illegible] конструкторийн завода [illegible] Михаил Кириллович Лыков [illegible].

[illegible]

С. ЧУХАРЕНКО.

[illegible] «Электроприбор» [illegible]

Суьрта тlе: коммунистически къахьегаман ударник А. Бабаков [illegible].

В. [illegible] суьрт.

ИЙДАРХОШТА — КЕРДА ЧКЪАЬРИЙ

Юртбоахаме даим юкъарчех [illegible] XXIII съезда [illegible] 10—12 центнер [illegible].

[illegible] 1700 эзар чкъаьрий [illegible] 200 эзар [illegible].

[illegible] «Ермоловский» [illegible] 370 центнер [illegible] 110 тонн [illegible].

Урус-Мартана районан «Гехинский» [illegible] 7 гектар [illegible] «Гороть» [illegible].

[illegible] 16 гектар [illegible] 1967 шера [illegible] 500 эзар, 1968 шера — 600 эзар [illegible] 470 центнер [illegible].

[illegible] 1970 шо [illegible] «Южный» совхозе 140 гектар [illegible] 100 гектар [illegible] 2 эзар центнер [illegible].

[illegible] 1,5—2 эзар [illegible].

Н. [illegible]

Нохч-ГӀалгӀайн [illegible].

ЛЕНИНСКИ ЮБИЛЕЙНА ДАХА ДОАГГӀАЧА

ТАЙПАРА НАКЪАГӀОРГДА ВАЙ!

ПХЕ ШЕРА ПЛАН ХАНАЛ ХЬАЛХА КХОАЧАШЪЕЛГА ӀАЛАШДЕРГДА ВАЙ

«Владимир Ильича Ленин вина дийнахь дуьйна 100 шу дизаре хьуьнар ярах бола» КПСС ЦК сецам кхочуш а беш, Нохч-ГӀалгӀайчоьн къахьоьгуш болу адамаша, дерриге советски халкъ а санна, хьинаре юкъебаьхна ленински юбилейна даха боаггӀача тайпара накъабахари пхе шера план хана хьалха кхочушъяр дуьхьа лелаеча ахь.

Пятилетка чӀагӀъеш кхаь шера итогаш тешаш ду, дукхачу коллективаша деша дош хаьрц ца хулаш а тӀаьхьа декхарш толамца кхочушдеш а хилара. Цо тоьра хилийтар республика бӀарчча хьаьйцача промышленни производство кхаь шера 38 процент совгӀа алсамъяккха а пятилетка кхаь шера начлахьалкхен план производства боарала ханал хьалха кхочашъела.

ДукхагӀа къахьочу промышленни продукцех 79 процент тарг‑а яр 1966—1968 шерашка 25 процент хӀана еннал дьина айенна къахьегама овсарле дакхъяра чотах кхьачалл. ПятилеткагӀа лаьрхӀачул тӀехьъюьл продукци дукхагӀа дакхарен къахьегама овсарле лакхъярен теппаш. Кхаь шера республика промышленни предприятешкара мехкага кхьачий планал совгӀа дьахха 49 млн. совгӀа сома мехьа продукци.

Сийлахь-боккхачу Октябра ах биъ шу дизара юбилее сийна хьль вӀашагӀйоадара опытах шера пайда эцаш, промышленноста предприятей, транспортни гӀишлошъярен организацей, Ӏилма-талламан проектни учрежденей коллективаша керда къахьегама хоталоеш лехай 1968 шера — пятилетка кхоалагӀча шера.

Шера план ханал хьалха кхоачашъяра чотах планал совгӀа хьа а ах бӀаьстахьийн 5,4 млн. сома мехьа продукци. Промышленноста бӀарчча хьаьйцача а 1967 шера боарамга диллача а къахьегама овсарле 5 процент лакхъелла, хӀаьта пайда 20 процент совгӀа дукхагӀа хилла.

ДӀадаха 1968 шу болхалдаьлар экономически реформа дӀахо чакхъяхарна. Цу чакхдаллаш планированен экономически стимулированен кердача хьалашка болх бьаь промышленни производства берригаш боарадех 85 процент лоаьта доагӀача дакъа кхаьча хиначу 76 промышленни предприяте.

Цу предприятешка продукци хьаьрен реализаци ярен, къахьегама овсарле лакхъяра а рентабельноста а хьрихаьаш промышленносте юкъера лаьрхӀача доалуш лакхагӀа да, хӀаьта цо новкъостал ду реформо предприятей болха технико-экономически хьокхамаш тоадара дикача вагӀорахьяра хьалхи ен хилара. Кердача хьалашка болх беш я юкъера машинни къа Грозненски отделене, бу жа республикански транспортни управлене, кхычарьара коллективаш а.

ТӀаьйца декхарех кхочуш а деш, промышленни предприятей коллективаша пятилетка кхоалагӀча шера чӀоагӀаьд продукци дикал толлар, керда, толашагӀа йола машиний, механизмей, оборудовене, халкъо лелалеча товарий образецаш хьаьр дуьхьа.

Республика мехкадьаттахоша планал совгӀа 450 эзар тонни мехкадьаттан 64 млн. кубометр газаш еккай мехка, хӀаьта из декхарех лаьрхӀа хиннечул дукха тӀед да.

Планал совгӀа продукци дакха а реализаци е хьаьна тӀамйла хиннa декхараш тӀехьакхоачашдала мехкадьатта чаккхдовхарашен мехкадьатта динамхашен.

Шера чуьх машиностроени металлообработкан предприятеша продукцена реализаци яра боарам 21 процент лакхбаьб, машиний, аппаратий, оборудовене 20 совгӀа керда тайпа арахийтай, къахьегама овсарле 12 процент лекхъелай.

Шеай декхарех дика доархӀалий «Грозэнерго» предприятеш. Электроэнерги лакхара шера план ханал 21 ди хьалха кхоачашъяьй пар, условни доагера 12 эзар совгӀа тонни кхоьий, дукхха а дукхагӀа дахбаьй продукци арахепарга дӀабода мах, электропередачай дукхха линеш хьалъоттабай.

Хьоккхаьаш дика лакхадьа халкъо леладу тоьп-тайпара товараш ши миллион гергача сома мехьа хьалъчен реализаци дьчен кхачаш, аькача, моттигерча, хьу чакхйоахача промышленноста дукхача коллективаша. Сиххача темпашца хегӀайоагӀаш хатт республикера чхьагӀар доалха промышленность.

Пятилетка кхоалагӀча шера шеръелла цӀагӀа эша гӀулгаш лечь предприятей сеть, бедача яха гӀулкхаш дара боарам 26 процент лакхбеннай, цу доалъе юрташка — 40 процент.

Пятилетка ханал хьалха кхоачашъяр дуьхьа лелаеча ахь юкъе хьинаре дакъа а лоацам, 1968 шера керда производствени толамаш дьхад транспортни организацейн бувзамен коллективаш.

Республика [illegible] тӀехкхоачашъьай мухьаш кхахьара оперецешца юкъаеана шера план. тепловозехи вагонехи пайда эцигга тоадаьд. Шера чуьх 3658 эзар тонн совнагӀа мух тӀа а бозаш йола 11534 дена мухьаш кхухьа поезд дӀайигай отделене машинисташа. Грозненски станце стрелкашта электрически централизаци яьй.

Автотранспортни белхалой дукхача коллективаша кхоачашдьал мухьаш дӀа‑ха кхахьара декхараш, кӀезиг-дукха тоадаьд транспортни средстваех пайда эцигга, колхозашта совхозашта дехаха новкъостал дьад [illegible] продукци дӀакхалхьара.

Мухьаш кхахьарех пассажирех ацуйларех задани тӀехкхоачашъяьй Грозненски аэропорте коллективо.

1966 шера керттера производственни фондаш 94,5 млн. сома лакхъенной. Республика халкъа бозалга дӀахьийтеча капитальни вложеней берригга боарам 174 млн. сом хӀана хилхар хьина хилар, из 17 процент дукхагӀа хул 1967 шерарчул. ГӀишлошъераша эксплуатаце дӀаделлай «Пищевик» лхача заводера цехий блок, № 3 йолча ТЭЦ-ера лай, спиданой фабрика, гор. Грозне очистной гӀирсий хьалхара эргӀа, кхьараш.

1968 шера хьалдаьл ерига а дӀалаьрхӀача 112 эзар квадратни метр чуйе метте йола кӀелош.

Производство лакхъяьарна хьалха хаалкхийнаб наха а, лакхбеннаб маьнга тӀехьехнача гӀулакхашта хьалхара цар бехктокхам, кердоннад производство хьалха яттарийн номенклатерийн, коммунистически къахьегама тӀоьадаргъа болаше дикаьа лоаццерий мугӀараш.

Дукхача коллективаша — аьзе латтабаьлларийн — са да кхедеш хьийга дьа 1968 шера шира сайна дукхала а болгалдаьлар карара дара тела Шо байракх лешпарна а ахчан премеш телараш а.

Кхаь квартале 30 коллективаша делар уж совгӀосташ, цу даьхье 4-ше СССР Министрий Советен ВЦСПС-ен карара, карьтела Шо байрайла дьйар (химкомбинат, крекинг-завод, нефтемаслозавод, «Старогрознефть» мехкадьатта управлени).

Республика промышленностерча, транспортерча, гӀишлошъечарча белхаша гӀулакхий результаташ дукха а лакхагӀа хиль йиш болаш яр, нагахь сайна цхьалкха ца вевш ерригача коллективаша начлахьалкхен планашн социалистически декхарашн кхочашдоь лихладалере. 1968 шера итогех 17 предприяте, цу доалье кердача хьалашка болх беча кхаьнге а, кхоачашъяьлац 5,6 млн. сома мехьа продукцена реализаци яра план.

Дукхача предприятешка къахьегама овсарле лакхъяра боарам лохбаьннаб, продукци лакхара дӀабода мах лакхбаьлийтаб, пайдаш дара планаш кхоачашъяьлац, хӀаьта из Ӏалхьад стимулировани фондаш хьадра.

ТӀехьаьюл коллективаш кӀезига ах валош продукци хьаеш йоацача предприятешта юкъе а (транспортни болхалоша, буруь летта конторахь, кхьараш). Дукха болхаш юкъегӀдисад дукхача гӀишлошъечарча организацей. Цар бехкагӀа пайда ца эцаш лехад «Трансмаш», «Электроприбор», «Красный молот»

1969-1970 ШЕРАШКАРА РЕСПУБЛИКА ПРОМЫШЛЕННОСТА, ГӀИШЛОШЪЯРА, ТРАНСПОРТА БОЛХЛОЙ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ДЕКХАРАШ

[illegible] гӀирсаш хьалдара, центральни газофракционирующи установка, кхьеола гӀирсаш хьалдара хьалхийна ахча. Малгобек‑ХитӀара газ чакхйоаха завод, ацетонаш заводера витаминаш ю цех. Назрановера трикотажни фабрика шеай хаьгахьа болх бе ца йоалалийтар бахьан долаш хӀилга болхалга дӀа ца кхоачаш йисай 10 млн. совгӀа сома мехьа продукци. Кхоачашъяьян чуйе ӀӀешаш, школаш, берий учрежденеш, дукха юртбоахама объекташ хьалъеь хьара плане. ХӀинэ а ерригача коллективашка лоаттабе боаггӀача тайпара къовсам лоаттабац доаьча гӀулакха бахь хи йоарца, производственни къахьегама дисциплина телхаярца, брак ярца.

Шенхалтта кхоачашбоаларан хулийт экономически реформа чакхйоаккхеча, стимулирующи фондаш ехьачен царех пайда эцачен.

Пятилетках юхедисача шерашка республикерча промышленни производство лакхача темпашка дегӀа а ухаш, хӀара шера 11 процентал кӀезигагӀа йоацаш алсамъюоргва. Пятилетка контрольни цифраех 17 млн. тонн мехкадьатта дакха лаьрхӀадар 1970 шера. Цхьабакъда, 1969 шера а дакха лерг 17,5 млн. тонн мехкадьатта, хӀаьта 1970 шера — 18,5 млн. тонн.

Мехкадьатта чакхдоахарашта хьалхашка декхар [illegible] болакхи дизельни доагори шоалагӀа чакхдоахаргашта установкаш а хӀаьта ишта хӀиццаръяраш хувна а хувшаш мехкадьатта чакхдоахаргаела йоакхий установкаш а хьалъяра чотах мехкадьатта продуктий дикал овлалгара лехз тоье.

Дукхаза а дукхагӀа йоахаргӀа машиностроени металлообработкан, кхачан а яӀача а промышленноста предприятей продукци.

ЧӀоагӀа лакхдургда республике производственни, чуйера ӀӀешей, культурно-бытовой гӀирсаш хьалдерга дӀайолийта капиталовложенеш. Цу гӀулакха пайдане гӀулакхаш чакхдаха дезаргда гӀишлошъеча организацей ишташ алсамдахара, гӀишлой индустрие йоакхе бина хьаьрга. Производство сиххаа алзахьалдаргнен капитальни гӀирсаш дукхагӀа хьалдел хийщей дуьхьаккхйна чӀоагӀагӀа ца массе тайпарча транспорто мухьаш дукхагӀа увлаьта.

Предприятешкех организацешкех, халкъа боахам доакъошка а районашка а коллективай собранеш, профсоюзни партийне-боахаяи активаш яьй 1968 шера болча балха итогаш ени пятилетка юхедисача шин шера рубежаш белгальени.

ТӀаьйнача декхарашка лаьрхӀад болхама реформа совлеех производства эффективность айяра. Ӏилман дарьа тӀа вӀашгӀехьбаьккха къахьегам хьалха латта опыти юкъехахьара шерра гӀулакхаш чакхдала.

Хоалабоалаш дола декхараш тӀаьйтах материальни, къахьегами, ахчан ресурсаш кхоара, къахьегамхой культурно-бытовой хьалаш тоадара.

Чакхъьяначул собранешен цига тӀаьйнача декхарашен тешал ду В. И. Ленин вина дийнахь дуьйна 100 шу дизара коллективашн хӀара болхлой къахьегамe лечи карагӀдучача хӀамашца накъабйна, пятилетка ханал хьалха кхоачашъяра гӀулакха юкъе шоашкара доаттӀаш дола дакъа лаца лаьрхӀа хилара.

Болхлоша, инженерно-технически, Ӏилман болхлоша, гӀулакхерча наха юкъе чӀоагӀа аӀдепнача къахьегамен политически хьинарах шерра пайда а эцаш, болаш йоача резерваш кхорехи производство дӀахо алсамъяьккхаран цуй эффективность лакхъяран оарцагӀа а йоацаш. промышленноста, транспорта, гӀишлошъяра болхлоша ухх тайпара къахьегамa декхараш тӀаац 1969—1970 шерашка:

ПРОМЫШЛЕННОСТЕ

Шера планаш ханал хьалха кхоачашъелга Ӏалашеа а кьи чотах 25 миллион сомал кӀезигагӀа йоацаш продукции лаллиее кхы тӀа а лакха а реализаци е а, цу даьхье 1969 шера — 12 миллион сомал кӀезигагӀа йоацаш.

Берригача болхама кулгалхой, партийни, профсоюзни, комсомольски организацей доархӀамегӀара декхар доархӀа дз планашка социалистически декхараш хӀара предприяте хӀара организаци дерригача хьокхамашта кхоачашдергдаа гӀулакхаш чакхдоахилга.

Ленински юбилейца шийче яра бечи организаторски массово-политически балха тӀа кертердар пятилетка ханал хьалха кхоачашъяра предприятейн организацейн коллективаш вӀардагӀйоахалта да:

Ахчанна лаьрхӀа продукци лакхара 1966—1970 шерий план 1970 шера 7 ноябрь хьатӀакхачалехьа. хӀаьта пятилетка кхаь шера план 1969 шера 20 ноябрь хьатӀакхачалехьа кхоачашъе;

доархӀамегӀарча изделешта реализаци ярен уж хьаьрен боарала 1970 шера бе бетта план 1970 шера 22 апрель хьатӀакхачалехьа кхоачашъе.

1970 шера 22 апрель хьатӀакхачалехьа хӀаране ши-шай пхе шера планаш кхоачашъе дьина декхараш тӀаьйцача производство хьалха латтарийн лаборатерийн, коммунистически къахьегама ударникий къахьегам ю йотта хьалхара а хесебе а.

Пятилетка ханал хьалха кхоачашъяр дуьхьа лоаттабу къовсам болхама реформа хьалашка лоаттабергхмарна дукхаденна предприятей коллективашца къахьегарга берригa экономически болх айбара, Ӏалашдергда планированен экономически стимулированен керда система дӀахо чакхйоаккхилга, болхама кулгалхоара стили методаш эргайоахии тоаенга, цу балха юкъе къахьегамхоша, инженерно-технически Ӏилман болхлоша хьинаре дакъа лоацилга.

Пятилетка ханал хьалха кхоачашъяр дуьхьа лоттайеча къовсамца хоадайболаш бола лостам лоархӀаба промышленносте, гӀишлошъеча, транспорте къахьегама овсарле лакхъяраах.

Болх беш болча мощностешка 1969—1970 шерашка дукхагӀа йоакхача промышленни продукцех 75 процентал кӀезигагӀа йоацаш яр къахьегама овсарле лакхъяра чотах лакха. Цу гӀулакхе Ӏилманен техникашен карагӀдьянараш, хьалха латта опыт, Ӏилман дарьа тӀа вӀашгӀехьбаьккха къахьегам шерагӀа производствана юкъеяьхьа, производственни процессашта гӀойца дечи балхаштен механизаци автоматизаци е, балха ханах пайда дикагӀа эца, производственни къахьегамен дисциплина чӀоагӀье, болхлойн гӀулакхера наха совнагӀа хьатӀа ца а эцаш хӀаьх болх беш йолча мощностешна продукци дукхагӀа лакхара тӀехьара хьалха латтача коллективай болаш боаржабе, керда производственни мощностеш, керттера фондаш шоай ханахьа эксплуатаце дӀалулга а сихагӀа уж карлеерзаелга а Ӏалашде.

1969 шера 1-ча квартале хӀара предприятей хӀара организацен къахьегама овсарле лакхъяра практически планаш отаве. Ленински юбилея сийна промышленносте, гӀишлошъеча, транспорте къахьегама овсарле лакхъяра оберпечила хьоакига чакхдаккха.

Продукце дикал ца хаддаш лакхъяра, изделеш, машинаш, оборудоване тешамегӀа йоахагӀа хана лхаргӀоалаш хилийтара, болалах, материалех, къахьегамах, финансови ресурсех пайда дикагӀа эцара, боахама расчет шерра юкъеяккхара чотах продукци лакхарга дӀабода мах лохбелгеи пайдаш дара планаш тӀехьакхоачашъелгеи Ӏалашде. Предприятешка продукце дикагӀа йола образецашта доала начлахьалкхен Знак хьар дуьхьа гӀоагӀъерта къовсам лоаттабе.

Мехкадьатта дакхача промышленноста болхлоша декхар тӀаац пхе шера плана контрольни цифраш 1970 шера лаьрхӀача мехкадьатта дакхара боарамга 3 шерен 9 беттан кхача.

Мехкадьатта дакхара шера план [illegible] [illegible] чакхъелга Ӏалашдеш а [illegible] 1969 шера кхы тӀа а 45 эзар тонн, хӀаьта 1970 шера — 55 эзар тонн мехкадьатта дала а. ПятилеткагӀа планал совгӀа лоархӀа а лаьрхӀача 800 эзар тоннал кӀезигагӀа йоацаш мехкадьатта дакха. Мехкадьатта производственни запасаш алсамъяхара 1969 — 1970 шерашка буру теддие боарам [illegible], тоххаш бахкий фронт дирзе.

«Грознефтеоргсинтез» яьча объединене предприятей коллективаш [illegible] реконструкци ярен технологически процессаш эргайоахаш цхьарен чотах мехкадьатта чакхдара боарамаш лакхбергда. Планал совгӀа кхы тӀа а хьа а дергда, реализаци а ергда автомобильни бензин, дизельни доагара, синтетически этилови спирта, кхыча продукцена 1969 шера 3,2 млн. сома мехьа, хӀаьта 1970 шера — 3,8 млн. сома мехьа.

Автомобильни бензинаш дикагӀа доагориш дика чӀоагӀа лакхдар дуьхьа мехкадьатта чакхдоахача доаденга [illegible] дола реконструкци яра [illegible] 1969 шера кхьачьа а 1970 шера чакхъала йоале а.

«Грознефть» мехкадьаттахоштта мехкадьатта чакхдоахарашта лоахаа новкъостал доргда Ӏилма-техникан проектни организацей [illegible] мехкадьатта хьалхашка латта проблемаш кхоачашъяра.

Машиностроени металлообработкан предприятей коллективаша декхар тӀаац керттера производственни фондех пайда эцарга тоаде, 1969 — 1970 шерашка вӀаштӀехьа а дьакха, изделей, машиний, оборудоване 25 керда тайпа арахеца доладе, арахецача продукце эксплуатационни характеристикаш дикагӀа тоае, планал совгӀа 1,2 млн. сома мехьа хьа а ах цунна реализаци е, цу даьхье 1969 шера — 550 эзар сома мехьа.

Энергетикаша декхар тӀаьйна энергетически оборудовенеи эксплуатаци еча хана тешамегӀа хилийта, потребителашта хадданза электрически йӀаьхалел энерги лоттаe, пятилетках юхедисача ши шера 80 млн. киловатт-сахьат электроэнерги лакха, цу даьхье 1969 ш. — 38 млн. киловатт-сахьат, условни доагера 8500 тонн кхое, цу даьхье 1969 шера — 400 тонн.

Кхачан промышленноста предприятей болхлоша керда предприятеш хьалъяра, оборудовенеца реконструкци ярен из кердлахарен. технологически процессаш эргайоахаш тоаяре, белал лахьа кӀезигагӀа йоацаш чотах планал совгӀа 1969 шера 3,0 млн. сомаш 1970 шера 4 млн. сомал кӀезигагӀа йоацаш тайп - тайпара дикагӀа йола продукци лакха.

Шалаш тегача производственни объединене, лора гӀирсий, трикотажни фабрикий яӀача промышленноста кхьеча предприятей коллективаша шин шера карадерзадергда хога гӀирсий, барзкъий, чуьха духадеча барзкъий 300 кӀезигагӀа доаца тайпаш, цу даьхье планал совгӀа реализаци ергьа 500 эзар сома мехьа продукцена, цу даьхье 1969 шера — 300 эзар сома мехьа.

Доаккхий декхараш тӀаьйцад моттигерча, хьу чакхйоахача, хьун промышленноста болхлошен специалистанех. Цар номенклатура шеръергья, дикал лакхъяргья халкъо лелаючй товарий, 1969 шера планал совгӀа реализаци ергье 1,2 млн. сомал кӀезигагӀа доацача а 1970 шера 1,3 млн. сомал кӀезигагӀа доацача а товараш.

ШагӀа эша гӀулакхаш дечен коммунальни боахамен предприятей болхлоша шоай декхарашка лаьрхӀад бахача наха деш дола гӀулакхаш керда предприятеш хьалъяра а болх беш ерий болх тоабара а чотах дукхагӀа де, гӀулакх дара культура лакхъе.

1970 шу чакхдаламехьа юртешка 80-ел кӀезигагӀа йоацаш комплексни приемни пункти быта кӀелошен колхозашен совхозашен енача помещенешта хьадела.

Бола беча моттигашка къахьегӀамхоашта деш дола гӀулакх тоадара промышленноста, транспорта, гӀишлошъяра предприятешка, учрежденешка хьал а ла. 1969 шера 20 помещени 1970 шера 15 помещени дӀалургья цига отельен, мастерскеи, комплексни приемни пунктан ахкара.

Ерригача промышленни предприятей коллективаша чӀоагӀагӀа дакъа лоацаргда культурно-бытовой боахамен гӀулакхашта лаьрхӀа товараш дукхагӀа хьадара проблемаш кхоачашъеча. Уж товараш дерригаш а лаьрхӀача 1969 шера арахецаргда республике 35 миллион сомал кӀезигагӀа доацаш, [illegible]

Начлахьалкхен [illegible] торговли болхлоша 1970 шера 5 декабрь хьатӀакхачалехьа кхоачашъергья товарообората пхе шера план. 1969 — 1970 шерашка болхлоша [illegible] планал совгӀа лекхаргда 10,7 млн. сома мехьа товараш, цу даьхье 1969 шера — [illegible] млн. сома мехьа.

Шеръергья розничи торговлин [illegible] предприятей сеть, [illegible] гӀулакх дара культура лакхъургья.

ГӀИШЛОШЪЕЧА

1969 — 1970 шерашка гӀишлой - монтажни болхой шера планаш дӀара организацешта ханал хьалха, 25 декабрь хьатӀакхачалехьа кхоачашъе. Механизмех пайда дикагӀа эцара, гӀишлошъяра технически кертӀалдахарен индустриальни методаш шерагӀа юкъедахьарен, хьалха доттача опытах пайда эцара чотах къахьегама овсарле кхы-тӀа лакхъелга, болхаш дарга дӀабода мах лохбелга, ерригга объекташ «тӀехкхачене «дикнел» мах болаш дӀаелга Ӏалашде. Сетевой графикагӀа балхаш кхоачашделга айбаре. Чуйе ӀӀешаш, школаш, больницаш, берий учрежденеш хьалъяра графикаш уж объекташ подрядни организацеша сайга, цаьхта хозяйственни способаца хьалъеь ахара ах-шера планаш 1-ча поаль хьатӀакхачалехьа шера планаш 7-ча ноябрь хьатӀакхачаллехьа кхоачашъергйоача тайпара унтоe.

Цо доархӀамегӀара объекташ эксплуатаце дӀаяла:

г. Грознера кочнал чухехьа йоацача канализацешка дикагӀа эргӀа — 1969 шера II квартал;

Грозненски ликзаводера эргӀа мощностеш — 1969 шера II квартал;

Старопромысловски канализацен коллектор — 1969 шера II квартал;

центральни газофракционирующи установка — 1969 шера III квартал;

Аргунера [illegible] фабрика — 1969 шера IV квартал;

Чир - Юртара шера 15 эзар тонн кӀир арахецача кхоачаш йола кӀир йоаккхача завода хьалхара эргӀа — 1969 шера IV квартал;

Ачхой - Мартанера канцелярски принадлежностий фабрика — 1969 шера IV квартал;

Грозненски нефтемаслозаводера парафин йоаккхача цехий блок — 1969 шера IV квартал;

денаш байсашкахь 45 тонн арахецаргйоача г. МалгӀобекера маьхка завод — 1969 шера IV квартал;

Назрановски трикотажни фабрика [illegible] объектий йинна комплекс — 1969 шера IV квартал;

Чир - Юртарча цементни завода хьалхара эргӀа — 1970 шера 7 ноябрь хьатӀакхачалехьа;

Урус - Мартанера хӀамаш тега фабрика — 1970 шера апрель;

г. Грознера [illegible] почтамт — 1970 шера 7 [illegible];

«Грозпищепром» объединене предприятешка ченьчин сырьё дозаш юхе установкаш чхьагӀара интернациональни технически обработка ю йига цехи — 1969—1970 шш.

Малгобек - ХитӀара газ чакхйоахача завода йоала комплекс — 1969 — 1970 шш.

г. Гудермесе «СБ» завод хьалъеча 1969 шера 1,5 млн. сома мехьа балхаш кхоачашде, 1970 шера — 2 млн. сома мехьа.

Старопромысловски шоссень реконструкци чакхъяккхар I эргӀа — 1969 ш. ерригга аь боаккхьинга — 1970 ш.

г. Грозне троллейбус йилла йоале — 1969 ш.

1969 — 1970 шш. 17 км. керда трамвайни [illegible] дакха.

1969 шера 14,2 эзар квартирех 1970 ш. 15,5 эзар квартирех газ чуйилла.

Радиорелейни лине бьь станци 1969 ш. 1 май хьатӀакхачалехьа хьал а ла, оборудоване вӀашагӀйоала дӀадала, из лини В. И. Ленин вина дийнахь дуьйна 100 шу дуза ди хьатӀакхачалехьа боккъонна эксплуатаце дӀалургйолаш Центральни телевидене передачаш хьалувза йолаергйолаш.

ТРАНСПОРТЕН БУВЗАМЕН

Машиннакъа Грозненски отделене пятилетка тӀехьхьарча шера лаьрхӀача грузооборота боаралга В. И. Ленин вина дийнахь дуьйна 100 шу дуза ди хьатӀакхачалехьа хьала а, хӀаьта ахчанна лаьрхӀа пхе шера план цу доккхача 1970 шера 7 ноябрь хьатӀакхачалехьа кхоачашъе а.

1969 — 1970 шерашка хӀара шера планал совгӀа 100 эзар тонн мухьаш дӀакхахьийта, хӀаьта пятилеткагӀа дерригаш а лаьрхӀача планал совгӀа тӀа а детта 900 эзар тоннал кӀезигагӀа доацаш халкъа боахам мухьаш дӀадахьийта.

Цистернаш кийчъярен мехкадьатта продукташ чуьттарен технологи эргайоахаш тоа а ен, мехкадьатта чакхдоахача заводашкара продукци шоай ханахьа хьоаьнга Ӏалашде.

Пятилетке мухьаш дӀа-юха увзарга дӀабода мах 1965 шера боарамал 9,8 процент лохбе, цу даьхье 1969 шера — 7,1 процент, хӀаьта ленински юбилей хьатӀакхачалехьа — 8 процент.

Мухьаш статистически тӀадотталга лакхдарех уж кхатегӀа тӀадотттарен чотах пятилеткагӀа 5,9 эзар вагон мукъалкха, цу даьхье 1970 шера 22 апреле — 3,1 эзар вагон.

Локомотивашца деннен бийсаннех беча балха овсарле даим лакхье а локомотиваштен вагонаштен массе тайпара ремонт ен сийна латтош йоахача хана боарамаш лохье а.

Керда техникаш хьалха латта технологи, процессашта механизаци автоматизаци юкъе а ялхьаш, машиннакъа отделени бӀарчча хьаьйцача къахьегама овсарле пятилеткагӀа 34 процент лакхье, цу даьхье 1969 шера — 28 процентех ленински юбилей хьатӀакхочаш — 1965 шерашц нийсйича 30 процентех.

Автотранспортни болхлоша мухьаш дӀа - юха увзара шера планаш ханал 5 ди хьалха кхоачашъе. Автомобилий дерригга тайпаш технически дикйолчен царех пайда эцара боарам лакхбара, массе уж лехинга кӀезигдара гӀулакхаш чакхдаха.

Мухьаш централизованно дӀа - юха кхухьалга массе оагӀорахьара легӀакхувла.

Промышленноста, гӀишлошъяра, торговле, Ӏалашоц предприятешен организацешен машиннакъа а автомобильни а транспорта болхлошца цхьана 1969 — 1970 шерашка гӀулакхаш чакхдоахаргда мухьаш тӀадоттарен доасседарен операцешта дӀахо механизаци ера, мухьаш доасседара фронташ шеръяра, цуш чотах мухьаш тӀадоттарен доасседарен операцеш еча хана вагонаш автомобилаш сайца кӀезигагӀа лоттадара.

1969 — 1970 шерашка кхы тӀа а мерериятеш чакхйоахаргья машиннакъа, автомобильни, фетерча транспорта предприятешка пассажираш дӀа-юха кхувлалга дикагӀа дӀатӀехьдаккхарам гӀулакх дара культура лакхъяран.

Производство легӀакхувларен болхама гӀулакхий технико-экономически хьокхамаш тоадарен дикка йоаккхо а ен, заводий, фабриккий, промыслий, транспортни, гӀишлошъяра организацейн учрежденейн коллективаша практически гӀулакхаш чакхдоахаргда производства культурагӀен къахьегама хьалашкен дидлача хӀара предприяти В. И. Ленин вина дийнахь дуьйна 100 шу дуза ди хьокхамеча хьал тӀа оттайра, хӀаьта [illegible] дакъа доаццагда предприятешь юхера [illegible] бахе пункташ хоаа кийчъяра а.

КПСС ЦК октябрьски (1968 ш.) Пленума сецам кхочуш а беш, промышленноста, гӀишлошъяра, транспорта предприятешка дика а дукхагӀа чӀоагӀдергда колхозашнарен совхозашнарен [illegible] гӀулакхаш, царна новкъостал лергда хьайбаш лелор фермаш хьийеш [illegible] объекташ хьалъечен царна механизаци еча, электрификаци еча, мухьаш бахаче [illegible] культурен быта айеча.

Нохч - ГӀалгӀайчен промышленноста, гӀишлошъяра, транспорта къахьегамхой цӀерагӀа [illegible] дакъа [illegible] хьайкарал дар [illegible] республикай — Дагестана, Кабардино-Балкарий, Черчесий - Балкарой — къахьегамхошка [illegible] культуре дӀаха айар, 1969-чен 1970-чен шерашка начлахьалкхен [illegible] толамe кхоачашъяр дуьхьа [illegible] социалистически къа дӀаьо ахьара уж тӀехьетаи.

Партийне - болхама активе [illegible] дехар [illegible] КПСС Центральни Комитета Советски правительствана доаш ду Нохч - ГӀалгӀай АССР промышленноста, транспорта, гӀишлошъяра предприятей болхлоша, инженерно - технически, Ӏилман болхлоша, гӀулакхерча наха В. И. Ленин вина дийнахь дуьйна 100 шу дизара сийна тӀаьйца декхараш кхоачашдара [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] ханал хьалха кхоачашдергда.

Социалистически декхараш дийца а дийна тӀаьйнад предприятейн организацейн собранеша, отраслевой активаша, Нохч - ГӀалгӀай АССР промышленноста, транспорта, гӀишлошъяра болхлой партийно-боахама активо собранено.

В. И. Ленин ваь 100 шу дизарга

ШОВЗТКЪЕ ИТТ ШЕРА ПАРТЕ МУГІАРАШКА

ПАРТЕ ВЕТЕРАНЕХ ДОЛА ДУВЦАРАШ

Ткъалгіите дош да вай, советски махка В. И. Ленина вахарна, гІулакхашна дуьхьаденна мел дар. Иштта сий деш ба вай мехка цу бирсача шерашка революционни байрахха кІел В. И. Ленина гІулакх бахьан долаш капиталистанчаэксплуататоршта дуьхьара майра къовсам лоаттабьраш а. Царех ву, вай мехкахо коммунист Димтрий Васильевич Кочетков. ДІадахача шера 80 шу дазинад цо шай деффого вахар, гІулакхаш оттаре чІагІагІа Даьхенна ювача вина партенца дийза.

Дукха дика а цо а Шаргадайний ноп. Кочеткова цу шерашка, дукхха халонаш лайнай, болла ... бахьанашцуьнне тІера ца воалаш хьаьвенай.

Ше парте вахача шерашка вай мехка хьаьттача событеех къаьначча коммуниста дувцачунга ладийгІача цун а цо санна бирий а гІулаххий дийна сурт дукхьал етт.

Ленина байрахха кІал латтарий мутІарех Димтрий Васильевич дІахетар дагадохарах хинна хІама хац. БІаьхийча нахапара моастагІал зІамига волаш денз чІоагІденна хинний цун кер чу. Къона волаш цар дукха ийдаш даьл цуннаш.

1905 шера Рассе революционни событешка даькъа лоацаш хиларах балхара оккхаву цо.

Цу шера вай республике Троицкая яхача станице баха боагІа КочетковгІара девал. Юххьанца Іалахьате хала лар царна керда вахар дІаволаде. Ялх-ворхІ шу даьнна кІаьнк Димтрий жета, доахашта воал, махка чулатт. Мелла хала хиларах хІама ала йиш хилчай. Беррига ниэ, бокъе бІаьхийча наькха майий балхара эккханча хьая га доаккхарга ххычахьара тІавенача сага.

Из ха а хоаш ший ха хьатІадхаччанца деррига «лоош» вахьхан Дитрий. Иштта дегІабоагІаш, чІоагІлуш хинная зІамигача сага классови сакхетам. Цхьабакъда из моастагІах ххычар дегашка а чІоагІденнилга хайнадац пуьнга ший вахаре хІьа эргало хилча мара.

1916 шера вай мехка империалистически тІемо къаьнача Іаьдала лард йоалаьча хана паччахьа эскаре гІулакх де тІавех из. Цига ший еррига гоэвал, низ тІатбахийта тІема говзал Іомаш. Бомбардирнаводчик волаш турций тІем тІа Карс, Саракамиш, Шехар-доам, ШайтІа-доам яхача моттигашка тІом беш майрал а денал а хьахьокх. Цхьабакъда, кастта ше наьха хьашташ бахьан тІом беш ца хилар, хам боацаш оцопайка мехий ххоабаш вагІар ххетаду цо. Къьстта хІоаргагІа хьет из цу гІулакхах човаш а е госпитале ххьачача. Цига цуьна бьадача унахошта юкъе дукха хиннаб бІухой-большевикаш. Тоша наьха хьанг бахьан долаш беш ба хиларах, паччахьа Іаьдала нийсхо йоацача политиках, нах Іеха а беш пъайлагІа цо лоладеча зуламерча гІулакхех пхьанна а саган ца ххераш, майра дувцаш хиннад цар. Цига хайнад цуьна паччахьа ххы хургвоаш тІера дІаваьнна хилар а. Цига кийна дайна, хана керда мел дар вийрза ше гІулакхе хинначча тІема даькъа долча дІакхьачча бІухошта дІадийнар цо.

Дукха ха ялале юха йоаленний фронт. Шоай гера дІа а ккувсаш цІаэза боалабенная тІема раьза боала дукхача нажкой, ротай бІухой.

Дукха хІама дейза ший Троицкая яхача станице цІакхьачав бІухо Дмитрий Васильевич Кочетков а.

Вай Нохч-ГІалгІайчен доаман на Ленина идеяша нах сонабьхха шоашта тІера Іазап Іекхоассара покхари мозий санна гІайтта ха и из. Троицкая яха станица ютара хиннадц цу событешта. Кулакашта, бІаьхийча наха духхьала гІайтта хиннаб къе казакаш. Ленина бакъдола партийни дош къаьбаседа Кавказе денад Г. Орджоникидзес, С. Кирова, Н. Гикалос. Цар указанех массайолча юртанза, станицашка Советаш, керда Іаьлат чІоагІдара лаьрхІа красногвардейцийн отрядаш вІашагІехх. Контрреволюцеть дуьхьала къовсам лоаттабара 50 бІухо юкъе а волаш красногвардейцийн отряд вІашагІхет Троицкая яхача станице а. Шоай командиралла тІехь говзал йола Дмитрий Васильевич Кочетков хорж казакаша. Дукх, хьинар, низ тІабахийтаб Дмитрий Васильевича керда отрял вІашагІйоллаш, из тІема гІирсаца Іалашбеш, отряда тІема гІулакхаьта кулгалдеш. Дукха ха ялале А. Дьякова отряде батарея командиралла хьожаву паччахьа эскаре артиллериста говзал Іемаль Дмитрий Васильевич. КІайгвардейцашта духьала къовсам лоаттабеш хиннача Грозненски пролетариата новкъостала йоагІаш хинача Дьякова отряда шерра ннкъ буллаш хиннаб цун батарея.

1918 шера бІаь дийнахь Грозне лаьтта тІом къаьстта чІоагІбеннача сентябра деношка Дмитрий Васильевича вахаре лоархІама событи хул. Ленински парте мугІарашка дІаэц из РКП(б) Грозненски окружкомо. Цу хана денз граждански тІом вай мехка чакхбаллалца советски Іаьдала моастагІашца майра латаш, эттара ххерамегІа а хьина хетача волаш, ший сих ххо ца деш тІом бу коммуниста Кочетков Дмитре.

Иштта белгалйоал коммуниста цІи контрреволюции вадаль вай мохк ший беха боахаш юхаметтаоттабе базабеннача шерашка а. Заводашка, мехкадаьтта промыслашка, иштта парте ше хьожаваьча кхьча моттигашка тІем тІа сайна тІахилла гІулакх лерттІа чакхдоаккх цо. ХІаьта вай юртбоахама специалисташ эшаш моттиг ... сьелча, хеша хов. Новочеркасске Андреева цІерагІа йола юртбоахама академи чакхйоаккх Кочеткова. Цул тІехьагІа Шалжарча машинотракторни станцега кулгалду цо.

Сийлахь-боккха Даьй-мехка тІом болабеннача хьалхарча деношка ... батарей командир волаш тІом бу коммуниста Кочеткова. Новороссийске, Украине, Прибалтике, Украински ахгІайрен тІа тІом беш массехказа чоннаш ю дукха. Госпиталера аравоаллашехьа тІом беш фашисташ ... дІаэагІад цо.

Вай мехка срока эттача доаллашта денз халкъа бокхачо къахьег Дмитрий Васильевича. «Красный молот» заводе гІалкъоцъла мастер волаш болх бу цо. Завода къоначча болхлошта кхетам балара дикка новкъостал ду къаьначча большевика. Кагирхой Ленина идеяшта мутІахьа болаш ххебеча, коммунизм вай мехка хьалъара гІулакхта беррига ший ... ххо ца деш хьаводІа из.

Итт шу ларгь ха я хьалха пенсионер нуьист салаІа ваха. ХІаьта кхоалаткъа итт шу сонгІа ха йоалаш ва из. Цхьабакъда, тукал ха йолаш вале а хьинар наьх... къаьнача кадровика. ХІанз а тІехь общественно-политически вахаре дикка даькъа доал парте ветерана. Василий Дмитриевич кастта ... БаргагІо йиш я Ленински районе дружинна штаба хагирхоайн тІено. Иштта хьинаре дакъа лоал цо горсовета штате йоацача юртбоахама отдела балха, «Знание» яхача общества член волаш къахьегашта хьалхашка беседаш а, лекцеш ...

Республика общественно-политически балха хьинаре дакъа лоацараи коммунистически парте мугІарашка вайши 50 шу дизарца дувзаденнача сецаьча Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота ... Дмитрий Васильевич Кочеткова. ХІаьта «Красный молот» завода коммунисташ, ... юбилей даьлча ... моарщал ... адрес ... ...

С. [illegible]

ХАНТЫ-МАНСИЙСКИ къаман округ. Тайга. Тюменски областе къилбаседехьа дах къахьегаш дукхабезаш дола ханты яха зІамига халкъ. Чкъьарий доахаш, чарахьал деш, съарч лелабеш хиннача хантий шоай йоазув-дешар хиннадац, самодержавье къаьза ... царна.

Сийлахь-боккхача Октябро ценовоиккхаш дола хурцаман даьй Къилбаседен халкъий вахаре. Соцйаьлача сар творческий ... хантий шоай литература, ... кхийнай ... интеллигенци ...

Ханты народноста ... Киселев Леонида ... къилбаседехьа ... дахача дуккхача къамех болча наьха яр море и. Советски Іаьдало ... тайге уллача зІамигача юртарча чкъьарий луьвачун воІа ... дааьа школа йистеккха, лакхера образовани яьха. Массехк шера Ханты-Мансийски къаман округа комсомольски, советски, партийни органашка болх беш Киселев Леонида, хІаьта 1964 шера цо ... КПСС ЦК-воа общественни Іилмий Академи, диссертацеца защита а яь историческа Іилмай кандидата цІи яьккхай.

Тюменски медицински институте преподаватель, хьинаре пропагандист Л. Е. Киселев каст-каста хул чкъьарий луьцараш, геологаш, мехкадаьтте доахарш болча цо доклада ... леш ... Іаьлера ... материал гуллеш ший мехка хиннача йоккхийча эргалоний ... ХІанз «КПСС — Гаьларча Къилбаседен къаман районашка социалистически эргалонаш ... вІашагІеххьакхаре ... монографе тІа болх беш воаленнав Іалмахо-ханты. Докторски диссертацена дирз курсьх цу балках.

Сурта тІа: доктори диссертаце тІа болх беш ва Л. Е. Киселев.

И. С... сурт.

ТАСС фотохроника.

ИДЕОЛОГИЧЕСКИ БОЛХЛОЙ СЕМИНАР

Укх деношка чакхъьлиний Сунженски районни культура ЦІагІа итт дийнахь хиина идеологически болхлой семинар. КПСС Сунженски райкомо кийчъьйча цу семинаре дакъа лоацаш бар политинформаторашн, лектораш, агитатораш — еррига а 340 сонгІа саг.

«1966-ча шера райошна боахами культурен дегІайрдаи 1969-гІа шерарча дехкарехи» доклад йиш семинаре КПСС райкома хьалхарча секретаре В. В. Варлашкина.

«Къахьегамхошта юкъерча доттагІалах» яхаш яр исторически Іилмай кандидата А. А. Алахвердина семинаре йийша лекци. КПСС Нохч-ГІалгІай обкома агитацен пропагандан отдела заведующе заместитела Э. И. Лина йийшар «Политинформацех беседах методика» яха лекци. ТІаккха обкома лектора В. В. Банкина «Дунен халкъашта юкъерча» хьалах лекци йийшачул тІехьагІа болх беш хилар тайп-тайпара секцеш.

* * *

Дакъа лоацаш 100 сонгІа саг а волаш цхьаькха а семинар хилар Сунжесе укх денош. Из яр партийни дешара пропагандистий семинар. КПСС Нохч-ГІалгІай обкома политпросвещене ЦІен заведующе заместитела Е. А. Варашкас ше яьча доклада тІа хьахьекхар районе партийни просвещене дешара занятеш мишта чакхъюва, В. И. Ленина произведенеш Іомаега малагІча хьаха тІа да. Цхьа секцешта бокъа а бенна йир дІакора шоай болх семинаре дакъа лоацараша.

Т. ХАШИЕВ,

КПСС Сунженски райкома инструктор.

Фуаш дукхагІа хургда

ЧІагІахь саг хургаш «Ермоловский» хоа тІара оалхазарий совхозе Ахмадова Халимат ца йоалаш. Къахьегам дукха боахарна йоаз ца наха.

Хьалха цІамкха хьобош лелабеш а, котамаш кхееш а хинний Халимат, ялат кхелеш хиннийн из. Газеташ дешаш яйзар цуьна республике йи хеза птичница Олюшкина Нина. Дукха бійзар цуьна Нинай болх. тІаккха ше ихар Олюшкина йолча балха, эггара халагІйола участок хьийзар цо.

Ший беррига низ тІабохийтар Халимата керда гІулакх дика Іомаде гІерташ. Ца хоац хІадоаттар Нинийга. Халонаш дукха хинайле а хьокхамаш дика хилар. Кастта социалистически яхье хьалхе яьккхар цо, хІаьта сахкиа паччахьалкхенга фуаш доакара плаж тІехкхоачалйар.

1968 шера хІара вана — котамаш тІехьара план 151 мара доацача 158 фуъ сулдиэ цо хІара котамаш тІехьара. Укх шера кхы а дукхагІа къахьега безам болаш я Халимат.

Я. ЦУЕВ.

ЯХЬЕ ХЬАЛХА ЛАТТ

Укх шера план хадал хьалхе йкоачашъяра яхье хьинача Ново-Грозненски мехкадаьтта чакхдоаккхача завода установкашка хиннаре дікаддарча шин декада план тІехйоачашъяьй. Социалистически яхье хьалха латт Р. Пиркис керте латтача установка коллектив. 30 ден задани 130 процент кхоачашъяьй цо. Планал совгІа ара-хийцаб эзараш сома наьха продукци. Цул ухха тІехьа ца йосаш хьинаре къахьегаш я Н. Чурсунови А. Колесникови керте хатдача установкай коллективаш.

Р. ГОНЧАРОВА.

Сунженски мехкадаьттахоша толамца чакхдаьккхар пятилетка кхоалагІа шу. Продукцена реализаци яра шера план 100,8 процент кхоачашйир, тІехкхоачашъяьй мехкадаьтте газ яккхара план а. ДІадахача шера планал совгІа даьккха «Іаьрж кошув» 17614 тонни газ 4381 эзар кубически метри яр. ХІара балхлочун къахьегама овсарле планагІа лаьрхІачул 1,6 процент лакхъенний. Юкъера лаьрхІача хІара болхлочун алапи 5,1 процент лакхденнад. Шера планал совгІа паччахьалкхена баь пайда 230 эзар сом да.

Планированен экономически стимулированен кердача системах болх беш я «Сунжанефть» объединене коллектив. Ноа доакха бериат даьккхад цуьна. ДІадахача яхьан шера материальни фонде хьаьхилар 153 эзар сом, из хул планагІа лаьрхІачул 6,3 процент дукхагІа. Социально-культурни мероприятей фонде дар 107 эзар сом, из планагІа лаьрхІачул 7 процент дукхагІа да.

«Сунжанефть» мехкадаьтта промысловни управлене корттерча фондашка дІалахийта ахча 4227 эзар сом

ДАЬХАИ ДОАХАРГДОЛЕИ ТОЛАМАШ

да, хІаьта геолого-техника ... хашка дІадахар юхаметтаоттадара хьожадаь ахча 2865 эзар сом дар.

Балха яьча анализо хьахьокх керда системагІа болх беча хана хьахиина фондаш цу системага доаккхаь хиннача фонде дукхха а дакхагІа хилар. Цул совгІа реализаци яра, мехкадаьттеи газаи яккхара, паччахьалкхе пайда бара теммаш лакхагІа а дІадахача шерашка диннача. Планированен экономически стимулированен кердача системагІа торонаш хул дукхагІа продукцена реализаци е, материальни стимулех шерра пайда эца. Кердача реформах болх беча хана тха мехкадаьттахоша толамца кхоачашъю паччахьалкхен план. Коллективо кертера терхаш тІаухийт производства экономика лакхъяра, паччахьалкхена бу пайда дукхагІа хилийтара, болхлой алапи лакхдара. Цул совгІа материальни стимулировани фондера болхлошта ахча а тех.

ДІадахача шера цхьоалагІчен кхоалагІчен квартальшка даьлача толамий къонаш йича тха мехкадаьтта промыслови управлене коллективна ала Веригзовзи социалистически яхье хьалхара моттиги ахчан премиягІ...

Шера план хадал хьалха кхоачашъяре чІоагІа новкъостал дир бурув теха а дьина керда 8 скважина мехкадаьтта дала йоллаэре. Иштта дакха новкъостал дир план хадал хьалха кхоачашъйтара даннаха капитальни ремонт яь а дьйа болх бе болаялийтача скважинаша.

Мехкадаьтта промысловни управлене промыслашта, мехашта юкъе яьржача социалистически яхье хьалха латт В. И. Сомик керте латтача коммунистически къахьегама сийлен цІи лелаеча пхьоалагІча промысла коллектив. ДІадахача шера планал совгІа цо даьккха мехкадаьтта 14522 тонн я, хІаьта газ 3786 эзар кубически метр а. Цига къаьстта дика къахьийгаш коммунистий И. А. Перлова И. Н. Летинкова керте латтача бригадаш.

Мехкадаьтта хІеэпагІа йоьтара ... мыслерча мехкадаьттахоша. Соаьха декабрь бетта авари хиннача нефтепроводе хІезнигІа мехкадаьтта доттара авари сигагІа хІаллкхара ... шоай ... офицагІдьхар 36-гІа йолча бригадерча операторашта ин. Батурина, Карачина, Никитенко, Валелова, электросварщик Гайдена, мастера Никитина, кхычаш. Авари ІІаьккхара болх дика вІашагІехь а бьнкха хьинаре къахьегача дукхача болхлошта материальни йоагІаре фондера 10 — 30 сом хІара ... ахча ... Иштта дика къахьегаш я ... промыслера мастер-коммунист И. А. Кадиев керте латта бригада а. Шера планал совгІа цо даьккха мехкадаьтта 2093 тонн а. хІаьта ... 596 эзар кубически метр а.

Продукцена реализаци яра паччахьалкхен план хоалинца кхоачашъяр дукхаха даькъе тиша да И. А. Тоннегубов керте латтача мехкадаьттахьах. Мехкадаьтта доккхара шера план 101,3 процент кхоачашъьяй цо. Хьинаре къахьегар цеха коллектив сий деш ... механик И. Мищенко, ... мехкадаьтта дІаккхуьнйта операторан В. Котлов, В. Рябов, кхы дукхагаш а.

Паччахьалкхен план кхоачашъяра мехкадаьттахошта доккха новкъостал ду даьттан хІаллха скважинашта ремонт еча В. О. Коутлов керте латтача коллективо. Шера капитальни ремонт а яь цо мехкадаьттахошта хьаеннай 28 скважина. Из бальан лелаш ... лакхдейта ... мехкадаьтта. Мехкадаьтта доаккхий болх регулярно дІабаххийтара шоай хьинар кхо ца деш къахьегаш я цу ремонтни электромонтажни цехех коллективаш а.

Болхлой хьалаш тоадаре чІоагІа йоакхе ю тха мехкадаьтта промыслови управлене. ДІадахача шера хьах а даь болхлоина дІаденна цІенош 2506 квадратни метр да, нийсха дІадала лезараш 1282 квадратни метр мара доацаш. Мехкадаьттахой 78 дезале керда пайар диллар цу шера. «Соосне» ... ... цІенош ишкха а кхачани бовтаиен тиеки.

Пятилетка дукхагІа шера доккхеи белхтоханне лоацараш латт мехкадаьтта промысловни управлене коллективна хьалхашта. Пайдачи декдарех планах совгІа дакиха хьорхІа мехкадаьтта 10 эзар тоннии газ 1000 эзар кубически метр а. В. И. Ленин ваь 100 шу дузача денга сийлеца пачхьабахара къахьегама вахте эттача мехкадаьттахоша толамца кхоачашдергда уж декхараш.

С. [illegible],

«[illegible]» НПУ плановни отдела начальник.

ВИЛЬНЮС. Жирмунай — иштта ала укх тІеххьарча шерашка Литвай столице яха чуІе хьалдаьча цІеной микрорайонах. Из а Нерис яхача хи йистерча хоаача моттиге, 40 эзар гарга саг вах укхаза. Цар гІулакхаш хьахь я паргІата квартираш, тигаш, ... гІулакхаш ду ... бенет. Кердача районе иштта юкъера школа, берий бешанаш а я, хьалхаш латт кафе-ресторан. Жирмуна яхача вах бахача цІеной районна архитектура оттадарах 1968 шера СССР Паччахьалкхен премия ... архитектораш В. Кестерашвили, В. Брушанися, инженерашта В. Зубруса, Ш. Любецкиса.

Сурта тІа: Жирмунай яха Вильнюса керда микрорайон.

А. Брюгайтене сурт.

ТАСС фотохроника.

КЪАХЬЕГАМЦА ДОАЛ СИЙ

Района кулгалхой, общественности вакилаш, воаллахарча районашкара а Грознера а баьхна хьаший — царех хьалйизаа яр укх денош Ачхой-Мартана районни культура ЦІен зрительни зал.

Юртa боахаме хьалха латта шоай новкъост, гаргара саг веше гулбенабар уж. Из ва республике йи хеза воаа «Лермонтовский» совхоза цхьоалагІча отделене хьаьжІаш кхеечча механизировании звено звеньевой Закаев Леча.

Торжествени сайре хьайийллар КПСС райкома секретаро воа. Мозгаева. Сийлолча хьажкІаш кхеечуй къахьегама толамех дийцар цига районе лаккхагІволча хьажкІаш кхеечча механизированни звено звеньевойс, республика Лакхехьарча Совета депутата Чагаев Мирзис. Цул тІехьагІа пионерски горн а локхаш зале чубеннача пионераша Закаев Леча вирчале хьеш.

Районни культура ЦІен самодеятельни коллективо концерт а оттадаь баьса лехала саккъердаш хилар цу дийнахь цІи хеза воаш хьажкІаш кхеер веше баьхараш.

Б. МУРАДОВ.

Ачхой-Мартан.

КЕРТТЕРА ЛОСТАМ — КОМСАШ КХЕЯР

Надтеречни районе комсаш лелаеча боахамашта юкъе эггара дукхагІа комсий бешанаш я тха «Новогорский» совхозе. Тха доаллахьарча пхи эзар гектар совгІа доаца ... кхиэттех ах эзар совгІа гектар волаш ба, хІаьта цох 802 гектара тІа комсий бешанаш я. Дикка доккха ловза дІаволь тха боахаме хьайбала а.

ДІадахача шера тха боахама къахьегамхоша дика толамаш даьхад. Комсий бешанашкара чуера оаху 3652 тонн комсаш; иштта яьча план 157 процент кхоачашъяьй, иштта тІеххкхоачашъяьй ялат лакхара план а. Даьхенга дІакхьачар 3134 тонн ялат, план 141 процент кхоачашъяьй. ХІара гектара тІара хийцам ялата бобоаи культурий тхьоххьо центнер лакхар, хІаьта комсаш — 37 центнер. Мишта вІаштІехьдаьккхад цу тайпара толамаш даха?

Кертердар тха механизатораша хьалха латтача агротехника бокъонаш лерттІа кхоачашъяр да. Парех пхьаьние а хкей тІа арайоаккхарга шоай агрегат предплужникаш, пользчарих катох, шаккаш довмаш. Цул совгІа беннача терхаш тІабохийт механизатораша кхоника минеральни, органически удобренеш лахара, хий диллара, хІаллу фу дика хилийтара. Цу хьокъехь дика пхьахьийгад цар укх шера хургболча луьвкьама кийча яра. Гуравьо мича культураштта хьалха ялача хана деррагача ххашка суперфосфат тессар, хІаьта азотни удобренешта водкорака йир, 300 гектаро ялхаха чудоахийтам хий диллар. Ялат дика хьуакьлара боккхача лоархІаме да дІадийка фу дукхьа цхьоалагІча классах хилар а. Хьан лоаллоала дош дикад хий лехкача хІара гектара тІара 30—35 центнер ялат даьха.

ДІадахача шера тха боахама комсий ... доакхарта йир тоннаш 2320 тонн комсаш болха, баьхда дика дІакхьачар 3,652 тонн а. Ккьоамза а боакха ... совхозе ... кхоара цо тІайна деккхар хоачиш ца деш. Масала, З. Волгиноаве кулгалдеча бригада хІара гектара тІара планах йоагІача 50 центнерал совгІа кхы а 40—60 центнер ... чура. ХІаьта центнер комсашта ... планал ... совгІа доахагІа ба. Уж ... духа вІаштІехьдаьккхад цар комсий бешанашта лерттІа гІулакх дарах.

Боахача шоаше хилар отделене механика Т. Ирисова механизаторашна Р. Вацуева, Х. Параманова бакх цхьамазлаааьб нордалар. ВаьцоягІай балакха кхоччалца, хІоацига, удобренеш дІатовесаргйолаш лаатта цампалдоххаргдолаш, хий лехна боалаш доахаргйолаш приспособлени йир цар. Цох хьалийнар хила хилар. Цу тайпара балкаш леча участниэ хьувкьаш цоава лакхагІа ...

Дика кийча хьй тха кхаи лелаергама укх шера кхы а дикагІа толамаш вахара. Нагахьа санна гурахьа планах дІа еэаш хиина комсаш 250 гектар мара хиннане уж баллий 300 гектара тІа хир. Ерригa плантацеш Іамба дІакъъайлай, хІаьта орийла йолча йоагІаш 114 эзар кІотарг ... дІаетгІай. Кхоиша 200 тонн алицачни селитра йиллай.

Ала деза тха боахама специалистийна, кулгалхошта комсий бешанаш шеръьлра бокха терхаш тІабохийтехьга. Иштта 1970-ча шера тхоай комсий бешанаш кхы ... гектарага дІакхачийта лерхІ наха. Цу гІулакха оаш йола кийча яьй. Цо тоаъ хуйийтаргьа боалама экономика кхы а чІоагІъя. ДІадахача шера 690 эзар сом пайда баьб боахамо, лаьрхІачул шозза дукхагІа ба из. Из бахьан доаккхад тха торе хилар къахьегамхошта алапаш совгІа 107 эзар сом дала.

Хоаш да рестоиновечеств хьалха хьайбаш лелагора мел лоархІаме да. Из бахьан волаш хьайбаш лелаери а торе хиннай паччахьалкхенгь хул зи жирош йоаллара шера лелаеш толамца кхоачашъе.

Белхтоххаме а кІоачашдр низалла хургйоаш а да тха боахама коллективо укх шера тІайийна декхараш. Дешача доше тхо лерхаргйоьта ду хлата, комсий, лоатъьара культурий хьувкъьаш лакхбе, хьайбай продуктивность дикка лакхъе. Ала эза хьаи лелаераш а, хьайбаш лелаеораш а шоай хана дош кхоачашдара хьинаре къахьегаш болга.

С. ИВАНОВ,

Надтеречни районе «Новогорский» совхоза кертера агроном.

ДОТТАГІАЛ

Дукхача хана денз доттагІал леладу йоккхача шин коллективо: «Красный молот» яхача завода болхлошеи воа тІера ралхазараш лелаеча «Старо-Юртовский» совхоза къахьегамхошеи. Машинаш ерашка шефство лелаю кхашкарчеи хьайбаш лелаеча фермашкарчеи къахьегамхошта. Ялаташ чуаца доладенача хана заводе ялат хьаеза машинаш тел совхоза. Новкъостал даьд комбикормови цех хьалъеча материалаши оборудованени телаш. Болхлой классе шоай еча йоккхоймаюртбоахама продукташ алсамъяраца хоп лу совхоза къахьегамхошта.

Цхьа моллагІча тайпара хІама хеталаа тарлу цунах, цхьабакъда чІоагІа эшаш гІулакх да юртацара города бувзам чІоагІбар. Цуьна хеталь яр дукха ха йоалаш Старо-Юртовски механизаторашта хьайбаш лелаераш красномолотовцашна цІенаш болча хьоашалгІа а хьехаш хинна сайре. Хьаша везаш тІаэцаш доача вайна юкъерча гІулакхаьта хьежа гІабахаш дег тІарча безамаца тІайдар-уж.

ЦІенача дег тІара хьалший тІаэцар дар цо. Фусам даьна хьошашта йоккхийтар завод, цехош, кийча продукци, шоай толамех дийцар, хьоаха ца еш йитанар халонаш а, дІахо ... дерхІарий планаш ... баьлар. Шоашка доагІар хьалшана а дийцар. Партконий секретарий, металлистий, механизаторий, лаборантий, доярий беседашка дІа — яха юкъар завода болхлой совхоза ахархойи къахьегама результаташ.

ХІаьта цул тІехьагІа цар тІаккхаьнна хьалйизар цІей дездеш санна кийчъьяь болхлой культура ЦІен йоккха зал. Цуна хайнар фусамдайни хьашийни, шоаш дІадолаьдах хинна къамаьлаши беседаши дІахо даьхьа. Бераш хьоашадам тусам моттиг а хилар. Уж дІадоладенналар беседашо йолча а, эстрадни оркестро йиш ... локхаш хина хахар долча а хана.

Доарбас Уликова Селимс сихха хьоашал тессар электросварщикаца Рыбальченко Михайла. Из-и тадаш а яь. Уж шоккхе а шоай коллективашка производстве хьалха латт. Цар шоайла дагардар гучахьа дІа-яха дунца хІемаш дар. Из еррига сайре цхьана дІайикхьар механизированни звеной звеньевойс Салгиреев Іаьласи завода болхлочо Докалаев Султани.

Илдеш аьлча, стихаш ешар, халхараш доха — классически, къаман, хІамзара халхараш.

Шишка цхьана, хуьш-хушахуш деганкха ашарагІа халхабуолар кагий нахи воалхараш. Цига ирлаш ялар цхьана хальхабечача волтехника Боадленкова Ніпаси завода культура ЦІен культболхлочо Гамиев Султанаеи.

Уйза а яь, дика вІаштІехьъелакхаар сайре. ДоттагІий вІашагІкхетар вот гІоадоаккхаш хилийтар Лермонтова цІерагІчен Бурадиков ХІамзадий цІерагІчен драматически театрий артистеша-профессионалаша — Чапиженко Ирикас, Куьлан Леонида, Дадаев Мусас. Фусамдаьйтеш хьашаштеи цар дийцар шоай творчески наьъах, сценаш тІеи кино доаккхачеи шоаш лоазаьча ролех даьла, моартал лун къамальаш а дир, дакка концертин бІла а баьккхар.

Дика дьтуш боалош хилар доттагІий вІашагІкхетар. Къастар а безаме, дог цхьадда, доттагІал чІоагІлуш хилар. Хьаьшеца шоаш болча хьийдар заводхошта. Цар а хургда тахаварча шоай фусамдаьшка дІакхьача, царна дуйна хІамаш. Хьалдешадаьтта наьха — нефабрика — воа тІара оалхазарш лелаерлочча цехийн ... хьоайн бІарчча ... Квасте бахь бе йохалургда, из. Фусамдайна вІашагІтехал дикагІча фух, дар доахан... Иштта, из долий хІара красномолотовцашта бІаргагурда шоаш цига хьожамагІа балача хана. ХІаьта из тайпа вІашагІбоаттабалар каст-каста дезагІиина а гаьГема пайдана хилийтара, бІаьхкача хана доттагІай чІоагІа доттагІара.

А. РЫТЬКОВ.

29 ЯНВАРЕ БОЛХ БЕ ЙОЛАЛУ КЪОНАЧА ЯЗДАРХОЙ СЕМИНАР

ГАГИЕВ Гирихан.

НАЬНА ДОШ

«Нана» яхача поэми тIара

[illegible]

Сан Даьхе хургьяцара.
Гургамаш а [illegible],
[illegible] а Нанас.

ГIалгIай вo! со цхьана,
Туллургьинам [illegible]...
Сан Даьхе [illegible]
[illegible]

Вахар чу [illegible],
Нисть хьийзахьга [illegible]...
Сан [illegible]
[illegible] Даьхе!

ХАШАГУЛЬГОВ Iаьла.

Цуна бац [illegible].
Цу-м бац [illegible].
Цу-м [illegible].

[illegible]

Мух [illegible]!..
[illegible]
[illegible]

Зо-о-о-о, — аьлла,
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Хьоьга [illegible]!..

ДОГ

[illegible]

БЕРАЛ

УГУРЧИЕВ Ахмат-Гири.

НОАНОЙ

[illegible]

ГАЗАЛОТИЕВ [illegible].

ЗАМАН НАХАГА

Хьаьжий да шун [illegible],
Шун вахар до [illegible].
[illegible]
[illegible] шун хьилар.

Вахар ду [illegible].
[illegible]
[illegible]
[illegible]

БАЛАЕВ Хьасан.

ЙОIАГА

[illegible]

ЛИТЕРАТУРНИ ТIЕХЬЕ КХЕЯРА

Къоанеш доьшур Грозне вlашагIкхетарга шоай художественни кхоллама говзал гучаяккхара хетальча семинаре вай къона, яде болалуш йола яздархой. Цу тайпара къоначех поэтий а писателий а кхоллама хьажар хинна дукха ха ене а. Нохч - ГIалгIай республика йоазонхой правленес кердача талантий художественни говзал кхы а дикагIа дегIаяр лоам хIашагIтох из.

Семинаре дакъа лоацаргIа Нохч-ГIалгIай республика поэташа а прозаикаша а, литературоведаша а критикаша а, партийни а советски а балхлоша.

Боккхача доархIаме да хинна художественни говзал йолаш керда литературни тIехье кхеяра гIулакх. Белгала, литература бакхьа тоьала ха а йолаш, дикка лакхара толамаш даьхна болча, дакха говзал йолча яздархоша тIалатт керда литературни тIехье кхеяра, из дегара-дегIа кердача толамашка кхухара дола бекхтакхаме декхар.

Дуккхача хана кердо хьадоагIа боккхагIа болча яздархоша литературе юкъе боагIаш болча къоначаа яздархоша неонкъостал деш, уж Iомабеш, кхетабеш дола гIулакх. Доррагача Советски литература юкъе из гIулакх дIадоладьарш дархIа беза А. Горький. С. Серафимович, Алексей Толстой, Александр Фадеев. Иштта вай нохч - гIалгIай советски литература юкъе тIехья тIайоагIаш йола къона литературни тIехье кхеяра дика къахьийтал Бекоа Дордагiа Темботе, Мальсагов Куразе Зоурбика, Бадуев СаIида, Муталиев Шоахала Хьажбикара, Эльмиев Хьусена Батыгудиша, Мамакаев Iарбе. Цар шоай хиннар а, са а ца кхоабеш, дог хазаш лоацаьа из доархIаме гIулакх.

Иштта литература юкъе дика хаьийнача, цIи хезача яздархоша шоай тIехьа тIайоагIа литературни тIехье кхееш йола процесс хьайоагIа хIанз вай хана а. Уж кхет-кхета гонда а вай республика районни литературни кружокашца, школашка, фабрикашца, заводашка. Шоай литературни произведенеш йийна из Iеш, цар неонкъостал ду къоначa йоазонхой произведенеш еш, тоаеш, уж дикагIа, кIоаргагIа хургйоаза наьхьан хьехаш. Из болх вай доархIаме дархIа беза. ХIаьта цул соагIа, сона хетаргахьа, йоашта юкъе литературни критикаш а, литературоведаш а юкъе а укхаш, дIахо боархабе а беза. Иштта из гIулакх дIаоттадича вай литературни бешара сен кхы а бераьзе хургба.

ЦIаккха а ца хиннача тайпара ай-дун воагIа нохч - гIалгIай художественни литература хIанз. Къьнадар, мегаргдоалар дIадаккхарал, кердадар чIагIдарал, дегIадоаладарал вай Советски халкъе, Коммунистически парте доаттабеча къовсама юкъе герз а хинна дIаоттад из хIанзале. ХIаьта а дех тоьам а бац вай талап Iе йиш болаш дац. Йоккхий да коммунизм хьалъеча хана вай литература хьалхашка утташ дола керда саг хьалхеара, цунна коммунистически кхетам балара хьакъевзa дола декхараш! ХIаьта цу гIулакхе вайна хьалхашка оттаду декхар да керда литературни тIехье кхеяра дукхагIа низ тIабахийтар, хIана аьлча, сиха йола ха-зама, цудуьа хIара яздархочо кхеве веза шийгIулакх дIахьергдар, из кердача заманга хьежжа кхы а шерагIа доаржадергдар. ЦIи хеза болча яздархой цIерашта юкъе ухаш хила еза селхан цхьаннена йоазонаш йола керда литературни цIераш. Из вай литературе хIанз иштта да а да. Белгала укх тIехьарча 8—9 шера гучаяйла аьнций таьлант а, хьинар а долча поэтий а прозаикий а керда цIераш. ХIаьта цул йолаш да нохч-гIалгIай къаман литература кхы дIахо а дегIаухаш хилар, коммунизм хьалъеча сийлахь-боккхача исторически заманга хьежжа йола художественни произведенеш вай яздархоша хьахкхалаш хилар.

ХIанз хьалхуьш а, нохч - гIалгIай литературана юкъе боагIаш а латт керда, талант а, шоай къьастта творчески белгалонаш а йола поэташ, прозаикаш, драматургаш. Стилистически башхалонашка, жанрашка, формашка долхача тайп-тайпара а цар творчестве. ТIагIертта болх барца сиха дегIаухалг латт цар йоазоний говзал. Иштта толамаш даьхача литературни кагирхоштa юкъе ба укх тIехьарча хана тоьаш дукха дикен саккердамеш произведенеш яхаь, литературни хьувкъама беркат хала дегаш бола прозаикаш поэташ — Плиев Махьмад - Сайд, Мякиев Ахьмад, Гагиев Гирихан, Дикаев Мохьмад, Арсанукаев Шейхи, Садулаев Iаблула. Из список дIахо а вIалхье йиш йолаш яр. ТIаккха цунна юкъьеборгIаргбар Костоев Iалихан, Галаев Хамзихан, Плиев Амир, Гамботова Лемка, Хашагульгов Iаьла, Балаев Хьасан, Угурчиев Ахмат-Гири, Аушев Махьмад-Гири, Цечоева Лида. Эсале цхьа-шиъ стихотворени мара на яьеш юкъебаьхкар царех дукхагIбараш вай литературана. ХIаьта хIанз цар произведенеш кепаетт газеташ тIекальманахашцеи, цхьабараш арадьяна шоай сборникаш а йолаш ба. ХIаьта царех цхьаболчар, бокъьалдар аьлча, белгаьа укх тIехьарча шерашка шоай болх. Царех дархIa беза Ганижев Iаьла, Балаев Хьасан, Аушев Муса, иштта кхыбараш.

Цу вай лакхе аьлача цIерашца чакхдоалаш дац къоначa яздархой мугIараш. Укх тIехьарча шерашка тIа-тIа дукхагIа хьалкхуьш, дегIа боагIаш латт уж. ХIанз дуккхачар дакъа а йолаш бормаш боагIа республике литературни болам.

Къоначa поэташа а прозаикаша а керттерча дакъе гIеттаер вай ханарча заман саган йола тема а, уж гIорт тIагIертта коммунизмага беда никъ булаш боахкача советски наьха къонсама чоахханера никъ шоай говзача йоазонашца хьахьокха.

Бакъдар аьлча, дIаболалуш болча а, литература юкъе дикка толамаш даьха болча а яздархой произведенехи цар арадийначa книжкахеи лоацца дувцa вIаштIехьa дац. Из шедар вIаштIехьдаргда кхоана къона литературни тIехье дегIаяра хеташ йола семинар дIайолаелча. ХIаьта вайна доархIаме да вай литература юкъе хьинар долаш, вай ханарча саген, вай заман тема юкъцаш бола къона литераторий юкъьебоагIаш хилар. Кхетаде дезаш да цар дукхачa произведенешта юкъе цхьаьа говзал тоьаш ца хилар, дувцаш дола хIамаш кIоарген шорреш чулаца цар вIаштIехьдоалаш ца хилар. Цу хьакъехьа война дол царех хIаране шийг творчество таханарча денца кхы а чIоагIагIа ювзар, доши образаш шаьрьеш дукхагIа болх бар, паьна нотт бокъонца Iомабар, шоай литературни образовани сакъетaш лакхбар, оалаш мадарра, цо тIа хьацар а доаргаш дIахо а къахьетар!

Иштта да доацца дийцача вай къоначa яздархой толамаш а кхоачамбоацараш а. ХIаьта кхоана 10 саьхьат даьлча къоначa яздархой семинара болх дIаболабу. Цига бIарчча шии дийнахь дувцаргда вай нохч-гIалгIай литература кхы а дикагIа дегIадарах лаьца, цунна хьалхашка латтача декхарех а проблемех а.

МАЛЬСАГОВ Або.

В. А. ИВАНОВ

1969-ча шера 23-ча январе дукхачa шерашка халача лазарах цаметаш илалачул тIехьагIа городе Москве кхелхай хьалха хинна КПСС Нохч-ГIалгIай обкома хьалхара секретарь союзни доархIам бола пенси мйду персональни пенсионер Виктор Александрович Иванов.

1903 шера городе Казане ваь В. А. Иванов. Московски Губкина цIерагIа мехкдаьтта институт чакхьаьккхачул тIехьагIа из балха хьежаву Грознески мехкдаьтта промышленносте «Старогрознефть» КПУ механикаллех ала тIехьагIа промысла заведующеллех болх беча хана цу дIахьекхар бокъонца вола кулгалхой специалисти ше хилар. Хьинаре дакъа лоацар цо общественни - политически махаре а.

1938 шера из хорж парте Грозненски горкома секретарелла. КIаьта 1939-ча шера из тоад мехкдаьтта промышленноста КПСС Нохч-ГIалгIай обкома секретарелла.

1940-ча шера дена 1944-ча шерага кхаччалца Иванов В. А. болх беш хилар парте Нохч-ГIалгIай обкома хьалхарча секретарелла. Массо сагIораьхьара кхетамца дегIахено, боккха специалист-мехкдаьттахо ше хиларга хьежжа Виктор Александровича дукха дакъа лаьцар Нохч-ГIалгIайчен мехкдаьтта промышленность дегIайоалаеча, сийлахь-боккха Даймехка тIом латтача шерашка тIема пахадаш мехкдаьтта продукташ Iалашъеча. Республика къахьегархошта из вовзар наьха лагардар хоьв новкъости, башха-дика партийни белхлой хиларга хьежжа.

1944-ча шера Иванов В. А. харж ВКП(б) ЦК бехктакхамерча балха тIа. цига болх беш хиннав из ВКП(б) ЦК кадрий Управлене заведующелла. Мелхаш немецко-фашистски гIавраххоеь мукъальяккхачул тIехьагIа Иванов В. А. болх беш хилар Молдаверча ВКП(б) ЦК оргбюро председателла.

Укх тIехьарча шерашка Иванов В. А. болх беш хиннав рационализаторий изобретателий Ерригсоюзни общество президиума председателла.

Советски Союза Коммунистически парте мугIарашка ше хиннача 45 шера Иванов В. А. парте ше мичахьа хьажавьеча моттиге ткъакъа, шийхьамсарча Даьхенна беррига шийниза знани дIалуш хиннав. Иванов В. А. хиннав масаагIа хержача СССР Лакхехьарча Совета депутат волаш.

Даьхенна хьалхашка доакхий хIамаш кхачагIхурарах В. А. Ивановна еннай Ленина орден, Дай-махка тIема ши орден, медалаш.

Коммунистически партех советски халкъех тешамерча ваIий, социалистически Даьхен бокъонна волча пiрнота Виктор Александрович Иванова цIи даим ахаргья тха дегашка.

Авртхани С. С., Алиев И. А., Гайрбеков М. Г., Чахкиев О. А., Абубакаров М. И., Боков Х. Х., Дорожев М. А., Ведяев О. С., Спешельников С. В., Слесарев А. М., Сапельников С. С., Кириллов С. А., Вахаев Р. В., Жиглов К. М., Сунд В. Д., Филькин В. И., Исаев Х. У., Решилов Х. Р., Симарзин Р. С., Маллаев С. К., Сапаев Ш. С., Ганиев А. Ю., Дьяченко К. И.

Редактор М. К. ЛЬЯНОВ.

ДУНЕ ЦХЬАН КIИРАГIА

АВЕНЮ КЛЕБЕРЕ ХИННА ПЕРЕГОВОРАШ

Парижски авенюрча Клебере дунен халкъашта юкъерча конференций ЦIагIа 25 январе Вьетнамех хьаца йиъ сагIораьхьара совещане итара хьалхара, пленарни заседани хилар.

Кхо бутт гаьрта ха яйнар вIашагIкхийттача Штаташтeн цар сайгонски марионеткаштен бокъонца йолча проблемий хьалъеха переговораш йолаяйга цхьаьца процедурни бахьанаш а доахаш дIахо тIехьа теттитах хьабала тайда из хилар кIаьчара. Совещане тхела хьалхашка Вьетнама Демократически Республика делегацена хала йахача бокъонагIа дакъа лоацарг а доархIаш рий законни неттат хьалмаьа Къулбехьен Вьетнама коттамукъален фронта делегаце.

ВIашагIкхийттача Штаташка переговораш йолайтар а кхыметтел белгаларче даькъе «нетаде яккха дукха ха йисаяь» кхаш хIана а хабар дувнаш йола. хьаьоъьанна сайгонски администрацих кхаьсалйтар а шаьхьа сомальна машар беза уйла а йоацаш. бокъонца хила деагIаш дола хIана цар. Уйла кийсагIа еш болча американски политикий дукха хана дена дег тийшад. вьетнамски халкъ дуьа а дах тIема котало йоаккхаргьа аьнца хетар, селхара боккха американски тIема машина иза цунна дуьхьалбаьккхабале а. хьалхагIа мессел а хIанз кхоачакхургьоацигах. Вьетнаме аллха боабаь тIерабаьна американцаш — кхыметтел официальни хоашмеха а доахаш — оттаьча США даннеех — хIанале а 30.000 саган тIехбаьнинав. Зенаш дукха а дукхагIа хиннад юххьаша шийна кочаво яккхио дуьха США-с хьалхетувсаш хиннача сайгонски бIуна.

Аьттув ма бални балхарах дорхбеннача кхаьачийкашо сикбаьб къулбехьен вьетнамски патриоташта духьал тIом. ДIадаллача шера «В-52» яхача бомбардировщикаш Къулбехьен Вьетнамерча нах бахача пункташтa чукхайсай 630.000 тонн бомбаш (хIара бетта 52.000 тонн бомбаш — шолагIа дунен тIом болча хана бетча юкъера лаьрхIача Европана чукхийсараш 42000 тонн мара йоацача). Цхьабакъда, из иштта дале а, Къулбехьен Вьетнама территорех шин дакъа НФО кара да. хIаьта американски захватчикашцеи цар хулламцеи доаттабу тIом Сайгона а мехкарча кхача йоккхийча городашта а гаргахьаьчаб.

Цу харцье йиш йоацача фантаста кхарга моаш чуяйдахача тупика чура арайовла США-с лаьрхIа хилара теpaйовла США-с лаьрхIа хилара переговораш йолайре? Из, мал дой переговораш йолайре? Из, вайна ма харре, американски аналитика дунен халкъашта юкъерча конференцей парижени ЦIагIа хургйоача заседанешка лелаеча хьадахча цIувамахкаш мара хьахьекхаргдац. Цхьаболча обозревателашта хет, кердача американски президента аттагIа хургда цу тупика чура арадаьл икъ дала, шийи хьалхагIа хиннар саннадала, шийн хьалхагIа хиннар саннадала, вьетнамски тIема эпувнах хIама укх бахьате ше чувахаза волча хана.

Са аьхх долаш да. цхьабакъьар аьлча, «низа позиниера» е машара переговораш яхаш США тIахьехамаш деш хилар. Цу тайпарча политика белгала лаьрхIар дунен халкъашта юкъерча обозревателашa хьалха Сайгоне американски посол хинна Лодж Парижe переговораш е йолачa американски делегацена керте оттавараш. Геттара дика кхетадеш да, «керъ»... доархIаш хиннача Лодж хьалха леоархIаш хиннача Лодж хьалха лелаяча гIулакхана сайгонски администрации сон дIаьхдаь лелаеча бела не доалача довзара керда стихул хургхилар». Иштта «Нью-Йорк таймс» яхача газета тIа йоазош волча американски обозревателa Сульцбергере. Цу «Нью-Йорк таймсо» укх деннешка белгалдаьккхаь. «Парижe машаргахьа керт-керте гIа бакъдарна цхьана» хул Сайгонерча американски военинно «хьалхашка туьса дика дешаш дола заргалаш». Мед бьа а Къулбехьен Вьетнамера американски бIу кIeршгIeрe — машарга йолача нейкьа гIолла юххьайша боахкаш болча нийсача гIаль духьала а буьллаш уж «масадара» оптимисташ йоаш латтача. тIема котало аккхарах йолча дегдовхийгах тувсалу», — цу кIeлан ду из газете.

Шеко яц, Вьетнамера машар, нагахьа санна «низа позиниера» политика перспектива йоацаш хилар США-с цIенхаштта кхеталичев переговораш еча хана вьетнамски патриоташта тIема низ дукхагIа тIабахьара мага йитачев машар вIаштIехьбаргбоаниянта.

ВАШИНГТОН: IАЬДАЛА КЕРТЕ РЕСПУБЛИКАНЦАШ

Официальни торжественни церемони дьахьчул тIехьагIа Вашингтоне чIеаргI а ехна шийн гIулакхаш дIадоладеш я керда администрации — президент Р. Никсон керте латта республиканцаш.

Кердача кабинета состав йоахихь. американски прессе «миллионерий правительство» доархI цунах, дукхагIа бола министраш цар заместителаш бизнесменаш - миллионераш белаллаь а доацаш. Кабинет вIаштагIхьалий дукхача хана дена вIаштIехьхьаьмна хьайоагIача капиталашка хьежжа: цунна юкъехой йоаххача американски капитала кертера группировкаш. Масала, уолл-стритовски группировкага кабинетере йиъ портфель кхачай, цу дахьье страдниегIа» патчахьалкхен секретареш постиэе министраш, хIаьта иштта транспортен торговлен министрий а постааш. Оборонни финансий министрий постам санна лоархIаме ераш а юкъе болаш бола хин пост кхачай американски капитала юкъерча калифорнийски группировкага. Иоархачa тIема бюджета (80 миллиард доллараш тIех) дааш дe дезаш болча обороне министра заместителалла хьоннавера Пентагона тIема предухана латтаеш йолча компанена керте латта воккха калифорнийски промышленник Д. Паккард. Кулгахой хийпаьа даархIамгIарча шин ведомства — Центральни разведывательни управлени (ЦРУ) расследовани Федеральни бюром (американски охранка).

Къаьначa администрацелара кIалч цIеп кердача дакъа тIехьалонаш кIезига кхаьчаш шоайла вIаши новкъостал йола чурен арахьарен хала проблемаш. «Къахетам боацаш да проблемаш тIехьентара тIехьенга юхкагa», — белгалдаьккхар укх денноягагa американски обозревателa Д. Рестона. Къулбе-Малхбоален Азера США политика юкъагIайсар, дукхахан бода Вьетнамера тIом, хIаьта иштта Вашингтона тIахьайза сагатагIа дола деша, — къела проблема, расаш гIоеттар, тIа-тIа чIоагIлун йола иофлаци, кхыбараш кхы а долаш.

Кхеталеш да, США-н чудIахахьа а, цар доазонел арахье а кердa правительство иштта дол хьайдар чIоагIгIа далуагIаш хилар. Цунна этакахаш хьайнар дув бача керонесe керда президенте дакъа традиционни кьагмало. Р. Никсона мухIарaл дерпехка чухьа хала проблемаш халара. хIаьта цунах кхеташ йо белгалдеккхар Американски доаш йолча «дуккхий криписа хоп лаханa» кертa хилар. [illegible], — аьлар президентa, — «сообразите вола дIахьий хилар. цхьабакьалe: укe да вай уйланна, бокъонца лаьрхIача тайпара бетта кхоач вай цхьабакъьда, барт вIаштIехьа ца боалаш кIалдисал вай укхаш. Дарти дIа. Вай тIема IалаарадIахр а машар зеаш а да. Барт агIарах теxlад вай хIана, IахьотIе эн хайна».

Президенте къамаьл доацаш дукхача американски газеташа белгалдах юкъара шийи дошаш из халаа, хаьдш ламнаш дун дош па хилар. Масала, «Нью-Йорк таймс» яха газет дукх къамаьлка «хьинара дакъа». газета белгал ма даккхара, «социальни строя цIенхаштa кхоачамбоацараш» дIазаха низ хIакчаш долa «хьадда гIулакхаш» ца хилархаш.

Цунна юхьаа лондонски «Таймс» дашха гIорт «оашача тайпара чIеагIа йолаш. оашача тайпа йIаьха ха йоаккхаш» йиса чIагIгIа лаьрхIа США хилахрах президента Никсона ана деша. «герза кхоачаш IовбарагIа дIахо рукъа дIадахийтара йола санкци - м ли из?, — хетт газето.

Дукхача доалел дехьарча комментатораша йоах, кердача президента къамаьл «Аптек постен» яхача норвежски газете лаьрхIача тайпара дагIа. Це белгалдоахк, кердача президента дешаш «рийне духьала а хьалхагIа а хеш хилар».

ХАРТУМА ГIУЛАКХАШ

20 январе суданески столице бохх чакхбаьккхар Африка къулбехьени португальски колоний къовсам доаттабеш йола халкъей хьалхоабайн хиннача Дунен халкъашта юкъерча конференце. Суданески кийчоч комитете «Африкански континента къамий-кортамукъален къовсамахтоpе чухь эзгIара шерагIча форумех ца!» яхача йола конференци вIашагIтехкар Азеи Африкан халкъий солидарноста Организацие а Дерригдунен Машара Совета а инициативагIа. Цига дакъа лаьцар дунен тIарча 50 соьгIча мехка делегацешеи хIаьта иштта дукхача дунен халкъашта юкъерча организацешеи.

Хартумски вIашагIкхетаре лаьрхIача керттерча хIамаех цаI цар Африка царгIато баьхан долаш къовсам доаттаберши хьахкаара дунен общественни мнени чоаргIоаккхаргз, цара моральни материальни новкъостал дела. Конференци боккхача доархIаме я Африкан Азен, Европа а Америка а прогрессивни нахий вакашаш вIаши хага а баьина колониализмаги расизмаги хоалийбоалаш протест кхайкар духьа африкански наьхт тIа духхьаьхса гулбеннаь а.

Цхьабакъда, цунах кхоачаш хулаш бац конференце доархIам. Цо цIаькха а хьагучадаьхад Африке расизм колониализм хилара бахьанаш. ЮАР-ера, Родезера, Намибера (Къулба-Малхбузен Африка) Анголера, Мозамбикера, «Португальски» Гвинеера — халкъашта духьалара режимаш, хьахьлаьллар конференце дакъа лаьцараша, дунен халкъашта юкъерча империализмо шерра экономически, тIемa политически, дипломатически новкъостал деш НАТО мехкаша хьаллаоацаш хилар бахьан долаш ма ра за латтилга.

Хартумерча конференце белгалдаьккхар, Африка халкъашта тахан къьастта кхерам ба неоколониализм хилар. Континентера цун керттера плацдарм я IаьтаIа керте кIай расисташ латташ йола Къулбехьен Африкански Республика. Дунен халкъашта юкъерча империализмо хьаллоацаш йола ЮАР-а экспансионистски политика кхераме я Африка мехкий кортамукъален болама хинна да Iеш, шоай мукъагIарча мехкашта а. ЮАР-а апартеида режим я хIанз Африка къулбехьенера паргIато чIоагIагIа тоIаьар. Къулбехьен-африкански бIуно гучахье дакъа лоац Родезерча повстанцашта духьалара карательни операцешка. ЮАР-а эскара доакхьом дIатехад Мозамбикеи Анголи латтача португальски бIунах.

Хартумски конференце еррига правительстваш тIахьийхар Африкерча законагIа йолача расистски режимашцара гIулакхаш хоадахара, моллагIаш дале а дунен халкъашта юкъерча гIулакхашка дакъа лоацаргдоаш расисташ хийрабахара. Конференце мегадар кхычарех тийна болча территорешкара алхха законни Iаьдал а даьрхIа кортамукъален къовсама керте латта организацеши паргIато тIаэцара. Хартумски конференце документашка дIаьет расистски режимашa йолча мехкаша хьадеча церганча товарашта бойкот кхайкаелга.

Хартумерча форумо цIаькха а белхьлар Советски Союзе кхьча социалистически мехкашен деррагIен воарлагIа из доалаши Африка халкъий нийсхон гIулакх хьаллоацаш хилар. Гвинеи Зелени мыса гIайренийн кортамукъален африкански парте Генеральни секретара А. Кабрала хьекхайкалаьчох. Африкера кортамукъален болама халонаш тIаоттаргьар, магахьа санна прогрессивни адамий, этгара хьалхарча ангIана Советски Союзa новкъостал цо еe гIортолга на йоре. СССР. аьлар цо, массал хала а хиний, хIанза а я паргIато баьхан долаш къовсам доаттабеча халкъий эттгара тешамегIа, эттгара цIенагIа йола доттагIа.

О. ПИВОВАРОВ,
И. ЛИПИЦКИЙ,
В. АСТАФЬЕВ.
(ТАСС).

Къулбехьен Вьетнам. Партизанаш [illegible] [illegible] [illegible] 9-ча [illegible] [illegible] гIоалой [illegible] чу а бина [illegible].

АП—ТАСС телефото.

ХАОТТАМ

Тахан республике гIоллен Грозне морхаш а йолаш, юкъ-юкъе лаьгIо доа а делаш ха латта тарлу. Мух хьаьда лостам бошаш, бийсанна лаьгIо, дийнахь лаьгIо, гIаьххьача боарина кхоачаш хьекхаргба. Бийсанара температура республике гIолла 10—15, Грозне 10—12 градус, дийнахь республике гIолла 3 — 8, Грозне 5—7 градус шелал йолаш хургья.

29-ча январе дена 1-ча феврале кхаччалца морхаш а йолаш, юкъ-юкъе чкхан а утташ, цхьаццайолча хана доа а делаш, цар деттаргьа, тайп - тайпарча сагIоракхьара хувцалуш хьекхаргба мух лаьгIо, гIаьххьача боарина кхоачаш. Бийсанна 12—17 градус, хIаьта дийнахча хана 17 — 22 градус, дийнахь 7 — 12 градус шелал йолаш хургья температура.

Метеостанци.

ЛадувгIа, хьажа

РАДИО

29 январе

7.20 — «Грозненский рабочий», «Комсомольское племя» газетий обзор. 7.30 — Передачий программа. 7.35 — Москва. 8.15 — «Сердало» газете обзор. 8.25 — Хоамаш. 8.35 — «Общественни порядка ха тIа» (эрсий меттала). 9.00 — Москва. 16.00 — «Къона тIехье» (гIалгIай меттала). 16.15 — «Вай вайчахьалкхен политически дерд и советаш» (эрсий меттала). 16.30 — «Агитпункте» (гIалгIай меттала). 16.45 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала). 17.00 — Нохч-ГIалгIай ашараш. 17.30 — «Вай индустриальни нохх» (эрсий меттала). 17.45 — Юрта боахама знаней школа (гIалгIай меттала). 18.00 — Керда хоамаш (нохчий меттала). 18.15 — Къамаьл ду радио общественни редакцес (нохчий меттала). 18.25 — Керда хоамаш (эрсий меттала). 18.40 — Москва.

РАДИО

30 январе

7.20 — «Грозненский рабочий» газета обзор. 7.30 — Передачий программа. 7.35 — Москва. 8.15 — «Ленинан некъ» газета обзор. 8.25 — Хоамаш. 8.35 — Ашараш. 8.45 — «Къона тIехье» (эрсий меттала). 9.00 — Москва. 16.00 — Концерт. 16.45 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала). 17.00 — СССР халкъий ашараш. 17.30 — Белгалбаьхначи наьха вахар» (нохчий меттала). 17.45 — «Вай индустриальни дохка» (нохчий меттала). 18.00 — Керда хоамаш (нохчий меттала). 18.15 — Ашараш. 18.25 — Керда хоамаш (эрсий меттала). 18.40 — Москва. 19.30 — «Къоналл» (нохчий меттала). 20.00 — «Къаьхьхама да хIакахьенaчара тIехьагIара» концерт. 20.30 — Москва.

ТЕЛЕВИДЕНИ

29 январе

18.00 — Ленина васкетаньта [illegible] Старопромысловски района да.

ТЕЛЕВИДЕНИ

30 январе

18.00 — Нохч-ГIалгIай издательства керда книжкаш (гIалгIай меттала). 18.30 — Документальни фильмаш. 19.00 — Телевизионни керадараш. 19.10 — Хоамаш. 19.15 — Iилманан меттагIий клуб. 19.45 — Кинохроника (гIалгIай меттала доакх). 20.00 — Шоана, бераш. 20.10 — Передачий программа. 20.15 — «Адмирал Ушаков» художественни фильм. 21.40 — Симфонически оркестра концерт.

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный, Ленина урам, 17 (2-ча этаж).
Телефонаш: редактора—2-44-00; редактора зам.—2-39-11; бехктокхамче секретара—2-34-29; партийни вахара, культура, промышленностен отделий—2-42-29; юрта боахама писаьмий отделий—2-42-29.
АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Ленина, 17 (2-й этаж).
Телефоны: редактора—2-44-00; зам. редактора—2-39-11; ответственного секретаря — 2-34-29; отделов партийной жизни, культуры, промышленности — 2-42-29; отделов сельского хозяйства и писем — 2-42-29.
«Грозненский рабочий» издательства типографи. Революци проспект. 7/84.
Типография изд-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции, 7/84.

СФ05024. Заказ № 588.